మెరీనా తీర్థం

తూలికా భూషణ్

మహానగరాలలో అనేక తరహాలవాళ్ళు ఉంటారు. మద్రాసులోనూ అంతే.

ఇప్పుడు మనకథకు సంబంధించిన తరహా అన్నిటిలోకీ విశిష్టమైనది. ఈ తరహావారు నారద గోత్రికులు. నారద కుటుంబంవారు. స్థూలంగా 'నారదులు' అనే వ్యవహరిస్తాను.

నారదుడు లోకసంచారి. సంచారమే ఆయన జీవితం. ప్రధానకర్తవ్యమున్నూ. భక్తి అనేది సంచారానికి హంగు. మద్రాసు నారదులూ సంచారులే. అయితే లోక సంచారులుమాత్రం కారు. కాలేరు. కేవల సాయంకాల సముద్ర తీర సంచారులు. దానిని విహారమన్నా చెల్లును. ఈ తీర ప్రాంతమే 'మెరీనా' పేరుతో విలసిల్లుతున్నది.

ఈ నారదులుకూడా భక్తులే. వారి పరమ దైవం సముద్రుడు. సముద్రస్మరణం తక్క అన్యమెరుగని పుణ్యజీవులు వారు. ఎల్లప్పుడూ సముద్రుని భజిస్తూ, సముద్రుని గాథలు ఆలకిస్తూ పఠిస్తూ వినిపిస్తూ ఇహలోక యాత్ర సాగించే ధన్యజీవులు వారు.

ప్రతిరోజూ సాయంకాలం కాగానే సముద్రతీరప్రాంతం చేరుకొంటారు. ప్రకృతిలో ప్రశాంతత అధికమై సముద్రునిఘోష చెవిని పడబోయేసమయానికి తిరిగి తమ తమ ఆవాసాలు చేరుకొంటారు. ఇది భక్తితో దీక్షతో వారు పాలించేవ్రతం.

* * *

ఆవేళ ఇద్దరు నారదులు సముద్ర తీర ప్రాంతంలో నియమితప్రదేశం చేరుకొనేసరికి మరొక నారదుడు గృహోన్ముఖుడైనవాడు వారికి తారసిల్లాడు.

ఒక నారదుని సంబోధించి ఇలా అన్నాడు: "వెంకటీ, నీకోసం ఇంటికి వద్దామనుకొన్నాను. దేవుడులా కనుపించావు. రేపు మా ఇంటికి భోజనానికి రావాలోయ్!"

వెంకటిముఖం వికసించినది. వెంకటి భోజనానికి ఇచ్చేటంత ప్రాధాన్యం సముద్ర భజన తరువాత మరి దేనికీ ఇవ్వడు. అయినా వెంకటి అనుభవజ్ఞుడు. భోజనశాస్త్ర ప్రవీణుడు. ముందు వెనుక చూడకుండా ఏదీ చేయని తలపెట్టని ఆలోచనాపరుడు. పైగా అప్రయత్నలబ్ధమైన భోజనం అనుమాన హేతువేకాని ఆనందకారణం కాదుకదా!

కనుకనే వెంకటి ఆనందాతిరేకాన్ని

రవంతసేపు అణచుకొన్నాడు. "ఏమిటి విశేషం" అని ప్రశ్నించాడు.

"రేపు మా నాన్నగారి తద్దినమోయ్, వెంకటీ. మిత్రు లందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నాను" అన్నాడు గృహోన్ముఖ నారదుడు.

వెంకటి జీవితనాటకరంగంలో పేరు మోసినవాడు. విచారం అభినయించాడు. తోడి నారదుని నిర్దేశించి చూపుతూ గృహోన్ముఖ నారదునితో ఇలా అన్నాడు: "భోజనం పేరు చెప్పితే నన్ను వదిలించుకోవడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదని నీకు తెలుసుకదా? కాని వేణూ, రేపు నాతో సహచరుడు ప్రసాద్ కుమారుని బారసాల. ఆయన ఇంటికి భోజనానికి వెడుతున్నాను. అందుచేత మన్నించాలోయ్. మరెప్పుడైనా అయితే ఒక్క అంగలో మీ ఇంట్లో వాలి ఉండేవాడిని. నాకు చాలా విచారంగా ఉంది."

మద్రాసు నగరవాసులు ద్వంద్వాతీతులు. వేణు సరిపెట్టుకొన్నాడు. సముద్ర తీర విహార నారదులవద్ద సెలవు తీసుకొని సముద్ర భజన చేస్తూ వెళ్ళిపోయాడు.

అతడు కనుచూపుమేర దూరం దాటిన వెనుక ప్రసాద్ ఉగ్రరూపం ధరించాడు. వెంకటిమీద విరుచుకొనిపడ్డాడు.

"ఒరేయి వెంకటీ. అబద్ధా లాడతావని తెలుసు. నాకు ఆక్షేపణకూడా లేదు. అబద్ధాన్ని సమర్థించేది అవసరం. ఇప్పుడు ఏమి అవసరం వచ్చిందని ఈ అబద్ధం ఆడావో నాకు తెలియడంలేదు. అది విడమరిచి చెప్పు. ఎప్పటికైనా నిన్ను మన్నించగలనేమో చూస్తాను. ఏమైనా గొడ్డు బ్రహ్మచారిని కదా నేను. నాకు ఒక భార్యను సృష్టించావు. ఊరకుండక పిల్లవాడిని కల్పించావు.

మెరీనా తీరే

వాడికి భోరసాల ఏర్పాటుచేశావు. చాలమట్టు భోజనానికి ఆహ్వానించుకొన్నావు. ఆ భోజనంమాత్రం అసంభవం. ఇది ఖండితంగా చెప్తున్నాను. ఊఁ ఇంక నీ వాదం వినిపించు. న్యాయమూర్తి సిద్ధంగా ఉన్నాడు."

నారదులు ఇద్దరు కూర్చున్నారు. ఆ క్షణంలో ఇసుకలోనుంచి ఉద్భవించినట్లుగా ప్రత్యక్షమైన బ్రాహ్మణ బాలకునివద్ద వేరుగడలుకొని సేవించడం సాగించారు. "ఓ కోనా ఈపిరితిత్తులు నింపుతున్నది శరీరాలు సైకతంలో లీనమై వ్యక్తిత్వం కోల్పోయినవి. నారదుల సంభాషణఘోష సముద్రఘోషను ముంచెత్తుతున్న అమృతఘడియలు అవి.

"తద్దినం భోజనం సర్వత్ర వర్జయేత్ అని నా అనుభవం చెబుతున్నది: పైగా నాకు మూర్ఛ రావచ్చు" అన్నాడు వెంకటి.

"తద్దినం భోజనానికి, మూర్ఛకు సంబంధమేమిటి? ఏమా అనుభవం" అని ప్రశ్నించాడు ప్రసాద్.

వెంకటి చెప్పినది ఇది:

నాకో మేనత్తకూతురు ఉంది. దాని పేరుతో మనకు నిమిత్తం లేకపోయినా చెబుతున్నాను. సుబ్బులు. ముద్దుకు సుబ్బిఅని చిన్నప్పుడు పిలిచేవాళ్ళం.

సుబ్బుల్ని నాకుఇచ్చి పెళ్ళి చేద్దామని మొదట్లో అనుకొన్నారు. నా దురదృష్టం అలాంటిది. సుబ్బులు నాపెళ్ళాంకాలేదు. దురదృష్టం ఏమిటో చెబుతాను. సుబ్బులు జాతకంలో భర్త లక్షాధికారి అవుతాడని ఉంది. ఇప్పుడు ఆ అదృష్టంఅంతా సుబ్బులు మొగుడు శేషారావును వరించింది. సుబ్బుల్ని పెళ్ళిచేసుకొంటే నాజీవితం బాగాఉండేది. లక్షాధికారిని అయినా కాకపోయినా భోజనానికి ఢోకా ఉండేదికాదు. నా బ్రతుకు నిరాఘాటంగా సాఫీగా సాగి ఉండేది. బ్రతుక్కు భోజనమేకదాఆధారం?

సుబ్బులు, మొగుడు చాలాకాలమై మద్రాసు వచ్చేశారు. ఎగ్మూర్‌లో ఉంటేవారు.

నాకో ఉద్యోగం దొరికింది మద్రాసులో. వచ్చాను. ఆశ్రయమివ్వడానికి మేనత్త కూమార్తెకన్న అర్హులు ఎవరుఉంటారు. సరాసరి సుబ్బులు ఇంటికి వెళ్లాను. సుబ్బులు మొగుడు నన్ను చూచి ఆనందించలేదు. నేను ఇంట్లో కాలుపెట్టగానే నన్ను పలకరించనైనా పలకరించకుండా బయటికి వెళ్లిపోయాడు. అప్పుడు అర్థంకాకపోయినా తరువాత అర్థం అయింది. మద్రాసులో మనుషుల పద్ధతేఅంత. ఇంటికివచ్చిన బంధువులను పలకరించరు, ఉండమనరు, కొన్ని సందర్భాలలో వెళ్లమంటారుకూడా.

సుబ్బులు మొగుడు ఏలాంటి వాడయితే మనకేమి? సుబ్బులు మనదేకదా అనుకొన్నాను. కాని సుబ్బులుకూడా నన్ను చూచి ఆనందబాష్పాలు రాల్చలేదు. నెలవంకలాంటి ముఖం మేఘావృతమయింది. "ఏమిటిపని, ఎన్నాళ్లు ఉంటావు" అని ప్రశ్నించింది నీరసంగా.

పరిస్థితి చూచాను. కోపగించి వెళ్ళిపోర ఉండడానికి ఆస్కారం ఉండదు. నా దగ్గ డబ్బులేదు, మద్రాసులో వసతి ముఖ్యం' వసతి అంటూ ఉంటే ఆ యోగ్యత ఆధారం చేసుకొని భోజనం సంపాదించవచ్చు.

అంతా ఆలోచించినమీదట అలవాటే కనుక అబద్ధమాడాను.

ఏదో కంపెనీలో పెద్దఉద్యోగం వచ్చిందన్నాను. ఉజ్జాయింపుగా జీతం చెప్పాను. అదృష్టవశాత్తు అది సుబ్బులు మొగుడు జీతంకన్న హెచ్చు. సుబ్బులు ముఖంలో అప్పుడు రవంత వికాసం చూచాను. నీరసమూతగ్గింది.

"ఉద్యోగంలోచేరి ఇల్లు చూచుకొనేదాకా మా ఇంట్లో ఉండరా బావా. మరి భోజనానికిమాత్రం హోటల్లో ఏర్పాటు చేసుకో. దగ్గర్లో మంచి హోటల్ ఉందిలే. అక్కడ భోజనం బాగానే ఉంటుంది" అన్నది సుబ్బులు.

బహుశా భోజనం పెట్టకపోయినా ఉండనిచ్చినదికాదని తనవాళ్లు నావాళ్లు ఆడిపోస్తారని భయపడిందేమో సుబ్బులు అనుకొన్నాను.

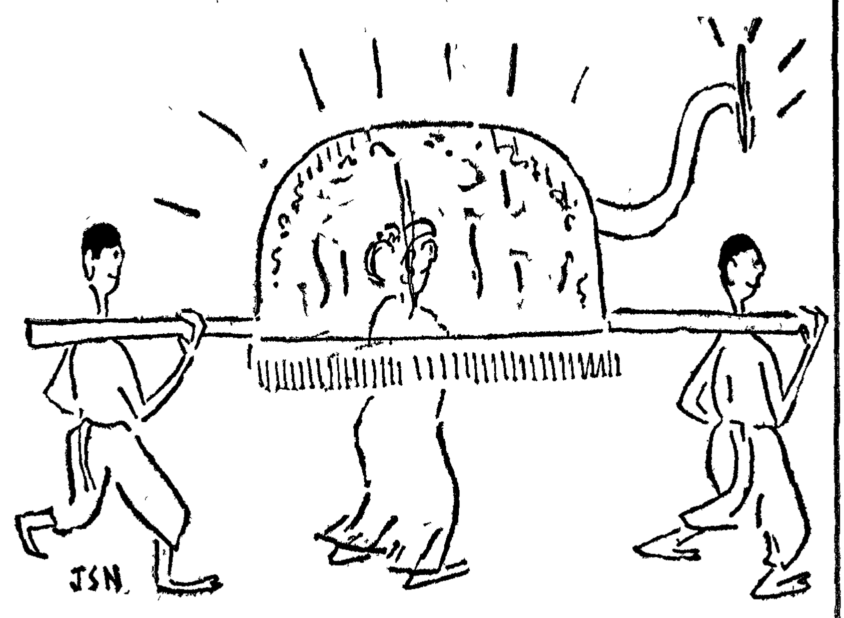

చిత్రకారుడు— శ్రీ జె. సత్యనారాయణ (జగదల్‌పూర్)

ఏమైతేనేం నాఎత్తు ఫలించింది. ఉండడానికి ఆస్కారం లభించింది.

జీతంసంగతివిన్నాడేమో ఆతరువాత శేషారావుకూడా ముఖంచాటుచేసుకోవడం మానివేసి నాతోమాట్లాడేవాడు.

ఉద్యోగంలో చేరాను. నెలాళ్ళకే ఏమొచ్చిందో ఏమో అదికాస్తా ఊడింది.

అది మద్రాసులో ఒకసుగుణం. ప్రయత్నించితే ఏదోఒకఉద్యోగం లభించకపోదు. కాని చిరకాలం ఉండదు. ముసాఫిర్ జీవితానికి తగిన తాత్కాలికమైన ఉద్యోగాలు. సృష్టికూడా అలాంటిదేకాదా? శాశ్వతత్వంలో అశాశ్వతత్వం మిళితమై ఉంటుంది. అసలు జీవితమే శాశ్వతంకానప్పుడు ఉద్యోగాలమాట ఎందుకు?

ఉద్యోగం ఆధారంగా ఉండడానికి ఆస్కారం లభించింది కనుక అదిపోతే ఆ ఆస్కారమూ పోతుంది. సుబ్బులుతోనా ఉద్యోగం పోయినసంగతి చెప్పలేదు. ఆస్కారం దక్కించుకొన్నాను.

భోజనం కరవుఅయినకాలం వచ్చింది. ఏమైనాతిని వారంరోజులు అయింది. నిరుద్యోగానికి నేను తట్టుకోగలిగాను. కాని అకారణం. అయినా సకారణమే అయినా ఈనిర్బంధ నిరుద్యోగానికి నాకడుపు తట్టుకోలేకపోయింది. మొదట్లో ఎదురుతిరిగింది. వ్యతిరేక నినాదాలుచేసింది, ఆక్రోశించింది, రోదించింది, మూలిగింది. ఎన్నయినాచేసింది. ఇంతసీరుపోసి ఆ క్రోధాగ్ని చల్లార్చడానికి పూనుకొన్నాను. అది సఫలమైంది. తరువాత

తరువాత కడుపుకు ఒకవిధమైన స్తబ్ధత్వం జడత్వం ఆవహించాయి. అదిదేనినీ కోరేది కాదు. ఆఖరికి తనఉనికి ప్రకటించుకోవడం సహితం మాని వేసినది.

అది ఒకవిధమైన యోగస్థితి. నిరాహారులు మాత్రమే తపస్సుచేసి సాధించగలిగేదిన్నీ. అలాంటిది అదృష్టవశాత్తు నాకు సాధ్యమైనది. పరిపూర్ణంగా అనుభవంలోనికి వచ్చింది.

అయితే మెదడుమాత్రం వేరొకమార్గం అనుసరించింది. పూర్వం రోజుకు కొలది పొర్లుమాత్రమే భోజనం గురించి ఆలోచించేవాడిని. ఆలాంటిది ఇప్పుడుసర్వకాలసర్వావస్థల్లోను ఆలోచనలు భోజనంచుట్టూ పరిభ్రమించ సాగాయి. భోజనంగురించే కేవలం రాత్రులుకాక జాగ్రదవస్థలో కూడా అనుక్షణమూ కలలుకనే వాడిని.

'ఎప్పటికైనా చేతిలో పుష్కలంగా డబ్బు ఉంటుంది. అప్పుడు వంటవాడిని పెట్టుకొంటాను. తెల్లవారి లేచేసరికి ఇడ్డెన్లు, మళకాపొడి, నెయ్యి, పెసరట్టు, ఉప్మా సిద్ధంగా ఉంచుతాడు. తింటాను. పదకొండు గంటలవేళ నాలుగు కూరలు, నాలుగుపచ్చళ్ళు, పులుసు, చారు, పెరుగు వేసుకొని భోజనం చేస్తాను. అపరాహ్ణం నేయితో వేసిన రవదోసె, వడలు, బజ్జీలు, పకోడీలు తింటాను. రాత్రి మళ్ళీ కూరలు పచ్చళ్ళు, తీపి సరకులు, పెరుగుతో కమ్మని భోజనం చేస్తాను. హోటల్‌కు వెళ్ళి, ఒక్కటే ఆర్డరు వేస్తాను. 'ఏయ్, పెదమనిషీ, మీ హోటల్‌లో ఈవేళ చేసిన ప్రతి పదార్థం ఒకొక్క ప్లేటు తీసుకొనిరా' అంటాను. అన్నీ తినేస్తాను.

'ఇవికాక బిస్కట్లు చాకలెట్లు కేకులు పళ్ళు పుష్కలంగా తింటాను.

'తిన్న, విన్న, చూచిన, చదివిన, తెలుసుకొన్న ప్రతిపదార్థం తింటాను. అమితంగా తింటాను.

'ఇంక కడుపు మళ్ళీ బ్రతికిఉండగా ఎప్పుడూ తిరుగుబాటు చేయలేనంతగా తింటాను.

'తినడంలో అంతు చూస్తాను.'

ఇలా ప్రతినిమిషమూ ఎన్నో ప్రణాళికలు వేసే వాడిని.

ఇలా ఆలోచిస్తూ రోడ్లమీద తిరిగేటప్పుడు ఆవులు కనుపించేవి. నాకో ఆవు ఉంటే ఎంత బాగా ఉండును! ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు పాలుపిండి తాగేవాడిని కదా అనుకొనే వాడిని.

మద్రాసులో ఆవులు ఒక విశిష్టమైన రకానికి చెందినవి. ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు పాలు ఇవ్వగలవు. ఇస్తాయి. ఏదిపడితే అది తినగలవు. జీర్ణం చేసుకోగలవు. పాలు సృష్టించగలవు.

మద్రాసులో ఆవులకు ప్రధానంగా కాగితాలు, అట్టలు, సిగరెట్టు పీకలే ఆహారం. వాటిలో గడ్డి అదయినా ఎండురకం నంజుకొంటాయి.

ఆలాంటి ఆహారంతో పొట్ట నింపుకొంటూ పాలు ఇచ్చి అవి యజమానులకు కొల్లలుగా డబ్బు ఆర్జించి పెట్టుతాయి. కనుకనే యజమానులకు వాటిమీద తగని ప్రేమ. అవి కోరిన ఆహారం పుష్కలంగా ఉచితంగా లభించే జన సంకీర్ణమైన ప్రదేశాలలో ఆ ఆవులను యథేచ్ఛగా తిరగనిస్తారు యజమానులు ఎల్ల వేళలా.

నాకో చిత్రమైన ఆలోచన కలిగేది. మద్రాసు ఆవును అయితే ఎంత బాగుండేది! కాగితాలు అట్టలు చుట్టపీకలు తినేవాడిని కదా. పస్తు అక్కర్లేదు కదా అనుకొంటూ నాదురదృష్టానికి నన్ను నిందించుకొనేవాడిని.

చివరికి ఒక రాత్రి ఏమైనా సరే తినాలని అనిపించింది. ఆరాత్రి భోజనాలవేళ సుబ్బులు ఇంటికి వెళ్ళాను. సమయం కాని సమయంలో తిరిగి వచ్చిన నన్ను చూచి భార్యాభర్తలు గతుక్కుమన్నారు.

కొలదిరోజులుగా నా ఆకారం వాలకం గమనిస్తున్నారు ఆదంపతులు. నా చూపులు ఎప్పుడూ అప్రయత్నంగా వంట ఇల్లుమీద కేంద్రీకృతమై ఉండేవి కాబోలు. ప్రతి రాత్రీ వంటగదికి తాళంవేసి మూడు సార్లు లాగిచూచిన తరువాత కాని నిద్రపోయేవారు కారు ఆపుణ్యదంపతులు.

ఆరాత్రి నేను తిరిగి వెళ్ళే సరికి శేషారావు భోజనం చేస్తున్నాడు. ప్రక్కనే పీట వేసుకొని కూర్చున్నాను, ముద్దలు లెక్క పెట్టుతున్నాను. శేషారావుకు అన్నం సహించలేదు. సుబ్బులుకు చేయి ఆడలేదు. కాళ్ళు తడబడసాగాయి.

"భోజనం చేశావా" అని ఎవరూ అడగలేదు. ఆదంపతులకు నోరు పెగలడం లేదు.

నేనే అన్నాను — "ఈవేళ భోజనం చెయ్యలే"దని.

"హోటల్ ఇంకా మూసెయ్యరు. త్వరగా వెళ్ళిరా" అంది సుబ్బులు.

నేను సుబ్బుల్ని మనస్సులో అభినందించకుండా ఉండలేకపోయాను. ఆలాంటి విపత్కరమైన స్థితిలోకూడా తీరా భోజనం ప్రసక్తి రాగానే సుబ్బులు నిలద్రొక్కుకొని ధైర్యంగా ఆ పరిస్థితి ఎదుర్కొంది.

"డబ్బులు లేవు" అన్నాను.

శేషారావు మజ్జిగ పోసుకోవలసిన సంగతి మరిచిపోయి చేతులు కడుగుకొన్నాడు. అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

సుబ్బులు నాటికి అభోజనం ఉండడానికి నిశ్చయించిందేమో అన్నంగిన్నె వంటగదిలో పెట్టివచ్చింది.

పైగా "బియ్యం అయిపోయాయిరా, అందుకని మీ అన్నయ్య కోసం మిగిలిన గిద్దెడు ఉడకబెట్టాను. ఇంక పిల్లికి నాలుగు

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి !

ఇంటిలో తీరికగా కూర్చొని వుండేప్పుడు, పోస్టల్ ట్యూషన్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషను పొందిన కాలేజీ ద్వారా మీరు డిప్లొమా పొందవచ్చును. ఉచిత ప్రాస్పెక్టస్‌కు వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College (AWM) Jullundur City.

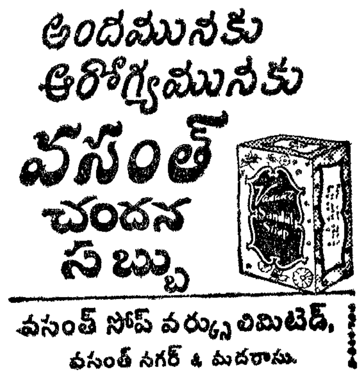

మెతుకులు మిగిలాయి" అంది సాలో"

నేను జాగ్రత్తగా చూశాను. చిన్నదే అయినా గిన్నె నిండా అన్నం ఉంది.

ఎంత చెడ్డా సుబ్బులుకు నేను మేనమామ బిడ్డను. పెంపుడుపిల్లి పాటి చేయలేడే అనుకున్నాను.

మెరీనా తీరే!

అంతలో పిల్లి అక్కడికి వచ్చింది. అది కొదుకూడదు అన్నా అకస్మాత్తుగా పట్టుకున్నాను. పిల్లి సాతో యుద్ధం ప్రారంభించింది.

"చూడు, దీనికి ఒంట్లో బాగాలేనట్లుండే. ఈ రాత్రికి అన్నం పెట్టకు" అన్నాను సుబ్బులుతో—పోనీ ఆ నాలుగు మెతుకులు అయినా నాకు పడవేస్తుందేమోనని.

సుబ్బులు ఆవేశంతో నాలుగు అంగలు వేసి నా చేతుల్లోంచి పిల్లిని ఊడలాక్కుని "నిన్నే

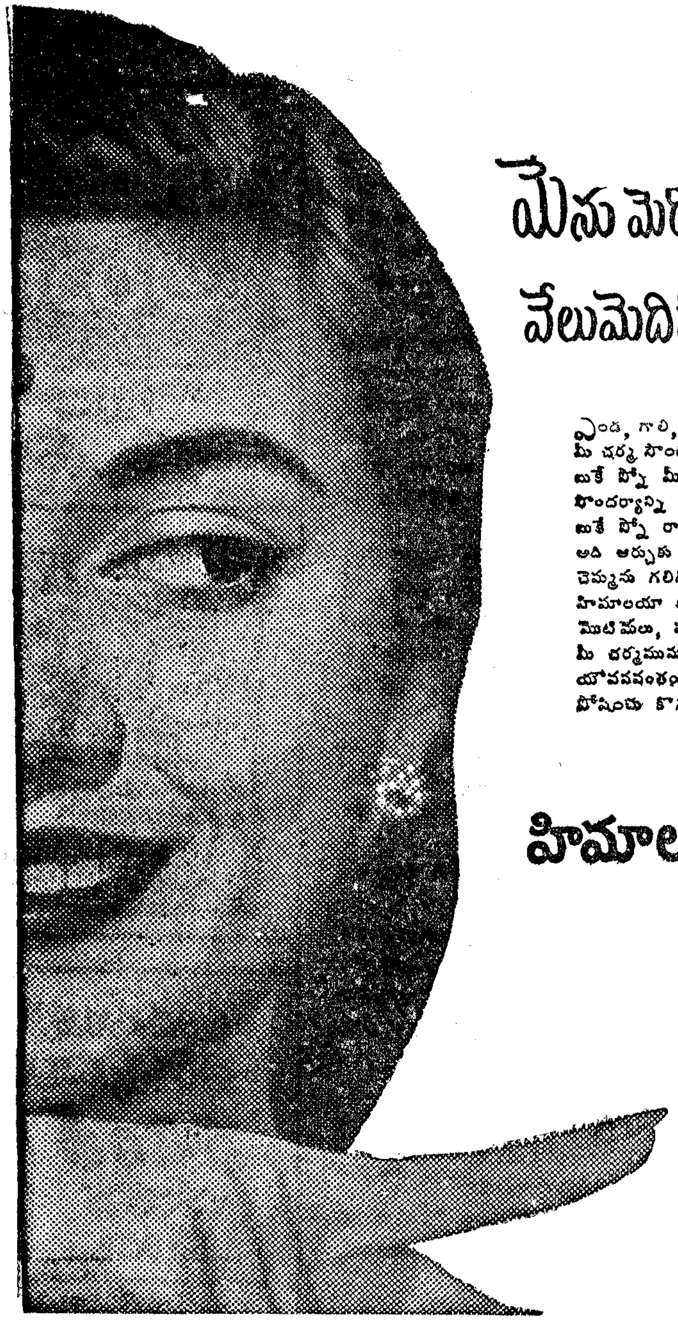

మేను మెరిసే చర్మసౌందర్యం వేలుమెదిపితే మీకు కలుగదా!

ఎండ, గాలి, దుమ్ము యీలాంటి మెరయు చుండే మీ చర్మ సౌందర్యం ఎందుకు చెడిపోవాలి? హిమాలయా బుకే స్నో మీ చర్మానికి సహజంగా మెరయుచుండే సౌందర్యాన్ని కలిగించుతుంది. మీరు హిమాలయా బుకే స్నో రాసుకొనుటకు అలవాటు పడితే, అది అర్చుకు పోయి, వాడిలిన చర్మానికి మళ్లీ చెమ్మను గలిగించి, కొత్త జీవం పోస్తుంది! హిమాలయా బుకే స్నో, మీ ముఖమును మొటిమలు, ముడతలు లేకుండా వుంచుతుంది కూడా! మీ చర్మమును అతి సౌందర్యంగాను యౌవనవంతంగాను వుండునట్లు బహుశ్రద్ధగా పోషించు కొనుటకు ఉపయుక్తమైనది ...

హిమాలయా బుకే స్నో!

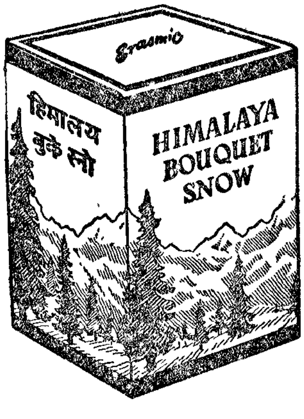

HBS.13-X52 TL లండన్‌లోని ఇరాస్మిక్ తరపున హిందుస్థాన్ లీవర్ లిమిటెడ్ చేత భారత దేశంలో తయారు చేయబడినది.

కంలాఉంది. దానికి లేనిపోని జబ్బులు అంటగట్టకు, పుణ్యం ఉంటుంది" అని కసిరి దాన్ని వంట గదిలోకి తీసుకొనిపోయి తలుపువేసేసుకొంది.

పిల్లికి పెట్టిందో లేక తనే తిన్నదో తెలియదు కాని పది నిమిషాలకల్లా బయటికి వచ్చి గిన్నెతోమి కడిగి బోర్లాపెట్టింది.

అప్పటికి కాని నేను అక్కడినుంచి నిర్గమించలేదు.

మొత్తంమీద ఆరాత్రి నాకు భోజనం దొరికిందికాదు.

ఆ రాత్రి అంతా నిద్రలేదు. మరునాటి ఉదయం రోడ్డుమీద పోతున్నాను. పెల్లాళ్ల ఉద్యోగంలో సహచరుడు విఠల్ కనుపించాడు. సరిగా ఈవేళ నేను అన్నట్టే అన్నాడు — "మీకోసమే వస్తున్నానండి. దేవుడిలా కనుపించారు. మా ఇంటికి భోజనానికి రావాలి" అని ఉత్సాహంగా తనతో కూడా రమ్మన్నాడు. మాట్లాడకుండా వెళ్లాను.

తీరా ఇల్లుచేరాక "ఈవేళ మానాన్నగారి అబ్దికం. మీరు భోక్తగా ఉండి ఈ కార్యం సానుకూలం చేయాలి" అని కోరాడు విఠల్. దక్షిణ మిగల్చడానికి నన్ను అన్వేషించాడా ఉత్తముడు. అప్పటికి శరీరంలో ప్రాణంలేదు. భోజనంకోసం అలమటిస్తున్నాను. భోజనం లభించిందన్న ఆనందాతిరేకమో లేక మరి రెండు మూడు గంటలకాలం పరిశ్రమచేసి కాని భోజనం లభించదన్న నైరాశ్యమో తెలియదు కాని అకస్మాత్తుగా స్పృతి తప్పి పడిపోయాను.

పాపం నా మూలంగా ఆ ఏడాది విఠల్ పితృదేవతల స్వాగత సత్కార కార్యక్రమం మరొక గంటసేపు వాయిదాపడింది.

అదిగో అప్పటినుంచీ తద్దినం భోజనానికి వెళ్లితే మూర్ఛ వస్తుందేమోనని సాభయం!

* * *

సముద్రునిఘోష వినవస్తున్నది. నారదులు గృహోన్ముఖులైనారు. నాటికి వ్రతదీక్ష సమాప్తమైనది.

ప్రసాద్ లేచాడు. "లేరా వెంకటీ ఈ రాత్రి సినిమాకు వెడదాం. రేపు నీకు విందు" అన్నాడు.

వెంకటి తూలిపడిపోయాడు. ★

అపోహ

(23 - [illegible])

పరవశుడై ఆఉద్రేకంలో తోలుసంచి క్రింద పడేసుకుని వెతుక్కొని మళ్ళీ ఒళ్లో పెట్టుకుని సిగరెట్ వెలిగించగానే హాల్లో దీపాలు వెలిగాయి.

ప్రసాదరావు నిలబడి పరిశీలనగా హాలంతా చూస్తున్నాడు. తెరకు అటూ ఇటూ పెద్ద బ్రాకెట్లలాంటి డిజైన్లూ. గోడల్లోకి పైకి కనబడకుండా అమర్చిన ఫ్యాన్లూ, లైట్లన్ని ఎక్కువ ఫ్యాన్లు కలిగి హాలు చాలాబావుంది. జనాన్నందర్నీ అన్ని క్లాసుల్లో వాళ్ళను పరిశీలనగా చూస్తూ ప్రసాదరావు ఒక్కక్షణం నిర్ఘాంతపోయాడు.

ప్రసాదరావులో అకస్మాత్తుగా భయంకరమైన మార్పువచ్చేసింది. మనిషితోపాటు వ్రేళ్ల మధ్య సిగరెట్ కూడా 'గతుకులరోడ్డు మీద నడిచే కారు రేంజరులైటు'లా వణికిపోతోంది. అప్పుడేలేచి ఒకరొకరు రాసుకుంటూ నవ్వుకుంటూ 'కేంటీన్' వైపు పోతోన్న జంటవేపే తీక్షణంగా చూస్తున్నాయి ప్రసాదరావు కళ్లు.

ప్రసాదరావు ఈలోకంలో పడి లేయటని గట్టిగా సిగరెట్ దమ్ములాగి సంచితెరచి టోపీతీసి నుదురుముందుకు వచ్చేటట్టు పెట్టుకున్నాడు. నల్లద్దాల కళ్ళజోడు పెట్టుకున్నాడు. రుమాలు తీసి కోట్ కాలర్ పైకెత్తి గడ్డం దాకా మూసుకుపోయేలా రుమాలు మెడవెనకనుంచి చుట్టాడు. ప్రసాదరావు కేంటిన్‌కు బయలుదేరాడు.

ఆ జంట కాఫీత్రాగుతూంటే ప్రసాదరావు ఎదురుగా బైఠాయించాడు. సిగరెట్ చాలా సీరియస్‌గా పీలుస్తూ నల్లద్దాల్లోంచి ఆ పిలవేపే మింగేసేలా చూస్తున్నాడు. వాళ్లు కేరింతాలు కొట్టుకుంటూ వేళాకోళాలాడుకుంటూ కాఫీత్రాగి హాల్లోకి బయలుదేరారు.

ప్రసాదరావు-సర్వర్ "సార్! సార్!" అంటూ కాఫీకప్పుతో వెంటనా వినిపించుకోకుండా చాలా 'రాష్'గా రోడ్డుమీదకువచ్చి రిక్షాలోకూర్చుని 'బకింగ్‌హాంపేట' పోనియ్ అన్నాడు.

బకింగ్‌హాంపేట నాలుగురోడ్ల జంక్షన్ రాగానే రిక్షావాడి కూలిఇచ్చి దిగిపోయి పెద్దపెద్ద అంగలేసుకుంటూ సందులు దాటుకుంటూ ఓ గుమ్మంముందు ఆగాడు. తలుపు తాళంవేసి వుంది.

ప్రసాదరావు ఒళ్లుతెలియని ఆవేశంలో తాళాన్ని ఒక్కసారి గుంజాడు. పరాజయ సూచకంగా తాళంకప్ప - కప్పలా నోరుతెరిచి, ప్రసాదరావుచేతిలోకి ఊడివచ్చింది.

ప్రసాదరావు చీకట్లో నడుస్తూంటే కాలికి పర్చితగిలి 'ఖంగ్' మంది మోకాలు. ప్రసాదరావు మస్తిష్కంలో ఆలోచనలు గిరగిరా తిరిగిపోతున్నాయి. నెత్తిమీదటోపీ ఒంటిమీదకోటు; కంటిజోడు అప్రయత్నంగా జారిపోయాయి. ప్రసాదరావుకు ఆకలి దహించుకుపోతోంది. ఎప్పుడో పన్నెండు గంటలకు తిన్న తిండి. పైగా అతని హృదయం గాయపడి రక్తం ఓడుతోంది. ఇంతవరకూ గంతులతో విజిలేస్తో హుషారుగా వున్న ప్రసాదరావు కన్నీళ్లు చీకట్లో ఎవరికి కనపడతాయి?. కన్నీరు కాదు...ప్రసాదరావు కళ్లల్లోంచి నిప్పులు రాలుస్తున్నాడు.

"ఎంత ద్రోహం?...ఎంతటి నయవంచన?...ఛీ"

"అబ్బా!"...చీకటిలో...చీకటిలాటి జుట్టును పీక్కుంటున్నాడు. సిగరెట్ కోసం జేబులో చెయ్యిపెట్టాడు. జేబు ఖాళీగా వుంది.

ఇంతలో "అరే! తలుపులు బార్లా తీసివున్నాయే" అనే మాటలు, టప్పుమని స్విచ్ వేసిన చప్పుడూ విని బుర్ర పైకెత్తాడు ప్రసాద్.

ప్రసాద్ పైకిలేచాడు. తాగినవాడిలా మతిపోయినవాడిలా — ఎన్నికల్లో నిలబడి ఓడినవాడిలా వున్నాడు.

ప్రసాద్ పరమ భయంకరంగా వున్నాడు. పళ్లు పటపటలాడిస్తున్నాడు. ఏం అఘాయిత్యం చెయ్యబోతాడో, యేమో!...

ప్రసాద్ ఎదురుగా కాంత భయాందోళనలతో నిలబడి వుంది.

కాంత 'కెవ్వు' మనేలోగా ప్రసాద్ "ద్రోహి!" అంటూ విసురుగా లెంపకాయ వేశాడు. తిరిగి రెండోసారి చెయ్యెత్తేలోగా ఏదో బలమైన హస్తం ప్రసాద్ రెండు చేతుల్నీ విరిచి పట్టుకుంది "ఎవడవురా నువ్వు?" అంటూ.

ప్రసాద్ ఆ వ్యక్తివేపు చూశాడు. అదే మనిషి! కేంటిన్‌లో కాంతతో......అబ్బ!

"ఒరే ద్రోహి! నీ రక్తం త్రాగుతా— ఇలా ఎంతమందిని నాశనం చేశావురా? అసలు నీ తప్పేముందిలే! భర్త విదేశాల్లో వున్నాడే? ఏమయ్యాడోనని బెంగ లేకుండా......ఛీ! వెధవ బ్రతుకు!" అని పట్టు వదలించుకొని కాంతమీదకు దూకుతున్నాడు ప్రసాద్.

"ఒరే మోహన్! మీ బావరా!" అంటూ ఆనందం, బాధ, దుఃఖం, అవమానం ఇవన్నీ కలిసిన కంఠంతో కాంత కెవ్వుమని కేకేసింది.

"నువ్వా! బావా!" అంటూ ఓ కేక వినిపించింది "ఆ సినిమాలో కాంత ప్రక్క కూచున్న" రిమనుష్య శరీరంలోంచి.

ప్రసాదరావు దిగ్భ్రమ చెందాడు. గుచ్చి గుచ్చి పరిశీలనగా ఆ చెయ్యెత్తు వస్తాదు కేసి గుడ్లప్పగించి చూశాడు.

ఓ క్షణం స్తబ్ధుడైపోయాడు. "మోహన్!" ఎంతో మారిపోయాడు. ఎక్కడా గుర్తు పట్టడానికి వీల్లేనంతగా మారిపోయాడు.

మోహన్ ప్రసాద్ కేసి చాలా సీరియస్‌గా చూస్తూ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ప్రసాద్ ఎంతగానో సిగ్గుపడిపోయాడు 'తన తొందరపాటు ఎంత విషమంగా పరిణమించింది?'

"కాంతా! నన్ను క్షమించవూ?" అంటూ మోకరించబోయాడు.

"ఛ! అదేం మాటలండీ! మీరొచ్చేశారు నాకదే పదివేలు."

ప్రసాదరావు కాంతను హృదయపూర్వకంగా కౌగలించుకున్నాడు. ★